

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4765/2019
18.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца Компаније „АА“ ДОО грађевинско-индустријско предузеће из ..., чији је пуномоћник Младен Влашић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Едвин Прелић, адвокат из ..., ради исплате, и по противтужби ББ против Предузећа „АА“ ДОО, ради утврђења и исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7168/2018 од 18.07.2019. године, у седници од 18.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7168/2018 од 18.07.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 815/13 од 27.02.2018. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да му исплати 200.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са каматом по стопи Централне европске банке почев од 26.12.2013. године до исплате. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев за исплату камате на износ досуђен ставом првим изреке почев од 01.01.2011. године до 25.12.2013. године. Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован противтужбени захтев да се утврди да је апсолутно ништав Уговор о поравнању и јемству закључен и оверен 29.01.2009. године пред Првим општинским судом у Београду између „АА“ ДОО као повериоца и Предузећа „ВВ“ ДОО из ... као главног дужника и против тужиоца као јемца платца. Ставом четвртим изреке одбијен је као неоснован противтужбени захтев за утврђење да је апсолутно ништава одредба члана 8. Уговора о поравнању и јемству од 29.01.2009. године. Ставом петим изреке одбијен је као преураћен противтужбени захтев да се обавезе компанија „АА“ ДОО да противтужиоцу на име накнаде штете исплати 200.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са припадајућом каматом по каматној стопи Централне европске банке почев од 04.09.2011. године до исплате. Ставом шестим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 97.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7168/2018 од 18.07.2019. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом, трећем, четвртм, петом и шестом изреке.

Ставом другим изреке одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. важећег Закона о парничном поступку - ЗПП, и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се неосновано указује на битну повреду поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињену пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је закључио и оверио пред Општинским судом у Приштини са предузећем „ГГ“ у власништву туженог дана 05.04.1999. године Уговор о купопродаји, којим је том предузећу продао два стана у Приштини са подрумом за цену од 104.000 ДМ и обавезао се да купца уведе у посед до 01.04.1999. године, а уговорено је да ће купопродајна цена бити исплаћена тако што ће се износ цене умањити за потраживање купца према продавцу наведено овим уговором. Против законског заступника тужиоца и предузећа „ГГ“, овде туженог, вођен је кривични поступак који је окончан пресудом од 30.05.2008. године, којом су обојица оглашени кривим, између осталог, и у вези са наведеним уговором, и изречена им је условна осуда. Будући да је наведеним уговором тужилац пренео у власништво предузећу „ГГ“ два стана, за која није реализован уговорени начин плаћања, дана 29.01.2009. године закључен је и оверен код Првог општинског суда у Београду предметни Уговор о поравнању и јемству између тужиоца као повериоца, дужника предузећа „ВВ“ ДОО као правног следбеника предузећа „ГГ“ и туженог као јемца платца. Овим уговором дужник је обавезан да на име купљених станова из уговора од 22.03.1999. године своје обавезе према повериоцу, овде тужиоцу, испуни тако што ће тужилац закључити уговор са компанијом „ДД“ из ... као инвеститором и продавцем и купити два стана у Београду, а дужник ће у уговореним роковим исплаћивати тој компанији у име и за рачун тужиоца све финансијске обавезе за два стана и даће уговорну гаранцију као средство обезбеђења плаћања. Уколико овај уговор не буде реализован, дужник се обавезао да тужиоцу обезбеди и преда у власништво два стана у Београду на сличној локацији и исте квадратуре најкасније до 31.12.2010. године. Уколико дужник не буде испунио своје обавезе из овог уговора, уговорено је да ће исплатити тужиоцу 200.000 евра у динарској противвредности на име вредности два стана површине 120 м². Овим уговором тужени се обавезао да као јемац платац одговара за целу обавезу главног дужника, према члану 8. уговора. Уговор су потписали директори ових привредних друштава, оверен је печатима привредних друштава, а потписао га је и тужени ББ. Тужилац није закључио уговор о купопродаји станова са ДОО „ДД“, нити је о томе обавестио туженог. Дужник из уговора од 29.01.2009. године, предузеће „ВВ“ отишло је у стечај, а стечајни поступак је окончан решењем Привредног суда у Нишу Ст 350/11 од 31.08.2011. године. Тужилац није пријавио своје потраживање по основу уговора од 29.01.2009. године у стечајном поступку, јер му није било познато да је отворен стечајни поступак над тим привредним друштвом.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у нижестепеним пресудама примењено материјално право када је усвојен тужбени захтев тужиоца и тужени обавезан да му исплати 200.000 евра у динарској противвредности са припадајућом каматом, као и када је у целости одбијен као неоснован противтужбени захтев за утврђење да је Уговор о поравнању и јемству од 29.01.2009. године апсолутно ништав, односно да је ништава одредба члана 8. тог уговора и да се противтужени обавезе да противтужиоцу накнади штету у износу од 200.000 евра са припадајућом каматом у динарској противвредности.

Према члану 1004. став 3. Закона о облигационим односима – ЗОО, јемац уколико се обавезао као јемац платац, одговара повериоцу као главни дужник за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење било од главног дужника било од јемца, било од обојице.

У поступку је утврђено да тужени није испунио уговорну обавезу из уговора од 29.01.2009. године да тужиоцу преда у власништво два стана у Београду на сличној локацији и исте квадратуре најкасније до 31.12.2010. године, нити је пружио доказ да је тужиоцу исплатио противвредност станова у износу од 200.000 евра у динарској противвредности по курсу на дан исплате, што је такође прописано овим уговором. Из овако утврђеног чињеничног стања стога произилази да је тужбени захтев тужиоца за исплату износа од 200.000 евра у динарској противвредности са припадајућом каматом на име испуњења уговора основан, у смислу чл. 148. став 1., 262. став 1. и 1004. став 3. ЗОО.

Правилно је такође у нижестепеним пресудама примењено материјално право када је противтужбени захтев у целости одбијен као неоснован.

Наиме, тужени није доказао да је ништави уговор од 29.01.2009. године, односно одредба члана 8. тог уговора којом је тужени преузео обавезу да ће повериоцу за целу обавезу по уговору одговарати као главни дужник. То што тужилац није пријавио своје потраживање у поступку стечаја над главним дужником из предметног уговора о поравнању и јемству није од утицаја на постојање тужиочевог потраживања, како то правилно закључује другостепени суд, јер је тужени био оснивач и једини власник наведеног привредног субјекта у стечају, из чега произилази да му је било познато да главни дужник из уговора од 29.01.2009. године није измирио своју доспелу обавезу да најкасније до 31.12.2010. године тужиоцу преда два стана или му исплати њихову противвредност у износу од 200.000 евра, а за чије је испуњење он јемчио као јемац платац. Према одредбама чл. 53. став 1. и 87. Закона о стечају („Службени гласник РС“ 104/09), тужени је као треће лице, односно јемац могао учествовати у стечајном поступку и условно пријавити потраживање на чије се испуњење солидарно обавезао са главним дужником, да га је до окончања стечаја измирио. С обзиром на наведено, то што тужилац није успео да се наплати од главног дужника није од утицаја на постојање обавезе туженог, из разлога што је предметним уговором установљено солидарно јемство, односно да се тужени као јемац платац обавезао тужиоцу да ће испунити обавезу дужника, па је тужилац имао право да по свом избору тражи испуњење како од дужника, тако и од јемца платца или од обојице солидарно, у смислу наведене одредбе члана 1004. став 3. ЗОО.

Ревизијом се неосновано истиче погрешна примена материјалног права и указује да уговор од 29.01.2009. године није потписан од стране туженог као физичког

лица, него од стране привредног друштва „ГГ“. Међутим, у поступку је утврђено, што тужени није оспоравао, да је као главни дужник уговор потписао ЂЂ који је у том периоду био директор предузећа у власништву туженог, а испод тог потписа постоји потпис туженог као физичког лица, односно јемца платца. Зато нису од значаја ревизијски наводи да тужени није знао нити пристао да наведени уговор потпише као јемац платац. Супротно ревизијским наводима, тужени није доказао да је неосуђивано лице јер суду није доставио кривичну одлуку да је укинута пресуда од 30.05.2008. године, а околност да се тужени у званичној евиденцији води као неосуђивано лице не утиче на основаност тужбеног захтева, односно неоснованост противтужбеног захтева у овој парници. Осталим ревизијским наводима заправо се оспорава оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање, због чега се ревизија не може изјавити према члану 407. став 2. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Бисерка Живановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић